

Ændringsforslag i den Henseende. Men det forekommer mig rigtignok, at der er noget Uklart deri.

Indenrigsministeren: Jeg troer, at den fornødne Oplysning i denne Henseende vil kunne findes, naar den ærede Landstingsmand vil eftersee de tilsvarende Paragrafer i Betanordningen, hvoraf det fremgaaer, at den Maade, som her er foreslaaet for disse Udgifters Udredelse, ganske er den samme, som der er fastsat for det Bidrag, hvorved Kjøbstæderne tage Deel i Udgifterne til Hovedlandeveiene.

Orsted: Naar den høitærede Indenrigsminister har yttret, at Bomindtagterne ligesaa vel kunde aftage i Tidens Løb, som de kunde tiltage, og at det altsaa er ligesaa muligt, at Fyen kunde komme til at tabe ved den foreslaaede Erstatning, som til at vinde derved, saa forekommer det mig, at denne Usikkerhed snarere er en Grund imod at gjøre en saadan eensidig Undtagelse for en enkelt Provinds, end en Grund derfor. Naar den høitærede Minister mener, at den omhandlede særlige Lov for Fyen ikke kan virke hindrende for den mere almindelige Lov om samme Gjenstand, saa har jeg naturligtviis ikke, naar jeg har sagt, at den kunde træde hindrende iveien derfor, meent, at det var absolut umuligt at give en ny Lov, hvori man sagde, at nu skulde det, der var skeet i Fyen, igjen forandres, og at enten Bommene i Fyen igjen skulde oprettes og Bomafgifterne muligt endog forøges, eller ogsaa, at de nu skulde bortfalde overalt, med Undtagelse af visse enkelte Bomme; men det forekommer mig, at det er en overordentlig ringe Bestæftigelse for den lovgivende Magt, at give en saadan local Lov, som man maa forudsæe kun kan komme til at gjælde en kort Tid. Jeg har iøvrigt ikke meent, at man behøvede at vente nogle Aar, for at faae en Lov frem angaaende den almindelige Ordning af, hvorledes der skal forholdes med Bommene; thi det forekommer mig, at Sagen allerede forlængst er saaledes instrueret, at en saadan Lov meget godt kan forelægges og tages under Behandling. Det er meget udførligt motiveret i Forbindelse med det Udkast, som blev forelagt Stænderne i 1842. Deri var det foreslaaet, at visse Bomme skulde vedligeholdes, nemlig i Nærheden af Kjøbenhavn, og

andre ikke, hvori Stænderne vare ganske enige, og det var tillige oplyst, at der behøvedes en Forøgelse i den almindelige Veiskat, for at Tabet kunde dækkes, og der var intet Andet iveien derfor, end at Stænderne ikke vilde gaae ind paa nogen Forøgelse af Hartkornsbyrderne. Det var den eneste Marsag, hvorfor Sagen ikke allerede den Gang blev bragt paa det Nene, og nu var det dog virkelig meget muligt, efter de forandrede Forhold her i Landet i flere Retninger, at denne Vanskelighed vilde være fjernet, og at Sagen meget hurtigt vilde kunne ordnes i det Hele, og under denne Forudsætning vilde jeg ansee det for lidet ønskeligt, at der var givet en foreløbig Lov alene for Fyen. I Særbeleshed vilde det blive beslageligt, hvis Rigsdagen da skulde komme til det Resultat, at man, istedet for at lade Bompengene bortfalde overalt, skulde forhøje dem, og at de nedlagte Bomme i Fyen igjen skulde oprettes, saa at de, der nu allerede vare blevne vant til at være frie for Bompengene, skulde endog komme til at svare høiere Bompenge end forhen.

Jeg har forhen bemærket, at de Grunde, der tale ligesaa meget for Bommenes Vedligeholdelse i Fyen, ogsaa ere paa mange andre Steder, navnlig i Sjælland, hvor der er adskillige Bomme, som vist give en ringere Indtagt, end adskillige Bomme i Fyen.

Naar den høitærede Indenrigsminister har meent, at Ligningen i alt Fald burde gaae over hele Fyens Stift, og ikke, saaledes som Stænderne 1836 androge paa, blot over Den Fyen, saa troer jeg ikke, at der er anført nogen antagelig Grund herfor. Derfor her var Spørgsmaal om en almindelig Lov, hvorved denne Afgift i det Hele skulde tilveiebringes paa en anden Maade end ved Bompengene, saa seer jeg vel ikke rettere, end at disse Der, der dog virkelig ere besværede ved at maatte bidrage til Hovedlandeveie, som de saa godt som ingen directe Nytte have af, desuagtet maatte finde sig i det, der var Følgen af et almindeligt Princip, der maatte forudsættes bygget paa en antagelig Grund, om det end ikke passede paa de enkelte Tilfælde. Men det forekommer mig, at, naar man vil gjøre en Undtagelse fra den almindelige Regel, saa er